

เทศน์เช้า วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม(วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ไปวัด ไปทำบุญใส่บาตร แล้วฟังธรรม เวลาฟังธรรมในพระไตรปิฎก บอก กองทัพเดินด้วยท้อง บางทีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเทศน์ว่า การ คนเขา เหนื่อยมาไง ให้กินข้าว ให้พักผ่อน เสร็จแล้วค่อยแสดงธรรม ในพระไตรปิฎกก็มี

ฉะนั้นบอกกองทัพเดินด้วยท้องนี้ คนเราต้องหาปัจจัยเครื่องอาศัยใช้ใหม่ ปัจจัย ๔ เครื่องดำรงชีวิต แต่การดำรงชีวิตนี้ ดำรงชีวิตมา เราก็ดำรงชีวิตแล้ว เพราะการ ดำรงชีวิตแล้วมีกิเลส เพราะเราวิตก วิจารณ์ว่าชีวิตเราจะไม่ราบรื่น ชีวิตเราจะมีอุปสรรค เราก็พยายามจะหาปัจจัยเครื่องอาศัยให้ชีวิตมั่นคง แต่พอชีวิตมั่นคงเห็นใหม่ คนมีปัจจัย ๔ สมบูรณ์ และไม่สมบูรณ์ ถ้าจิตใจเขาทุกข์ จิตใจเขาว่าเหว นั่นมันทุกข์ที่นั่น มันไม่ได้ ทุกข์ที่ปัจจัย ๔ นะ แต่เราว่าปัจจัย ๔ ทำให้เราทุกข์ แต่ความจริงแล้วมันทุกข์ที่หัวใจ ปัจจัยเครื่องอาศัยมันพออาศัยกันได้

ฉะนั้น เวลาเราไปสร้างวัดสร้างวา เราก็หวังว่าปัจจัยเครื่องอาศัยมันจะไม่สมบูรณ์ ถ้าเราสร้างวัดสร้างวา ปัจจัยเครื่องอาศัยจะสมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์ อันนั้นมันเป็นความ วิตกกังวลของแต่ละบุคคล เห็นใหม่โลกกับธรรม โลกต้องมีความมั่นคง ความมั่นคงทาง อาหาร ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในทางอธิปไตย มั่นคงทุกๆ อย่างเลย นี่ ความมั่นคงของเขา แล้วมันเป็นตามความเป็นจริงใหม่ มันมีความเรรวน เขาต้องบริหาร ความมั่นคงของเขาเนะ ต้องบริหารความเสี่ยงของเขาในเรื่องของทางโลก นี่คือโลก

ธรรม เห็นใหม่ มันจะขาดแคลน มันจะขาดเงิน มันจะอุดมสมบูรณ์ มันจะ อย่างไร ถ้าใจเป็นธรรมมันจะเจือจางกันได้ ความที่เจือจางนี้ โลกกับธรรม ฉะนั้นความ ที่เป็นโลกเห็นใหม่ เราเป็นสังคัม เป็นมนุษย์นี่ หรือเกิดเป็นพระมานี่ ภิกษุบวชเป็นพระ มาโดยสมมุติ สมมุติว่าเป็นพระ สมมุติเอา แต่มันจริงตามสมมุตินะ จริงตามสมมุติเพราะ อะไร เพราะมันมีธรรมและวินัย ถ้าบวชเป็นพระแล้ว เวลาลงสังฆกรรม ทำสามิจกรรมนี้ มันต้องสมบูรณ์หมด มันจริงตามสมมุติไง ถ้ามันจริงตามสมมุติ โลกนี้ สังคัมเป็นเรื่อง

ของสมมุติ เวลาประชาชนมารวมกันมันก็เป็นสังคมาขึ้นมา แยกออกไป แยกๆ ไป สังคมา
นั้นมันก็หายไป นี่ความจริงก็เป็นสมมุติใช้ไหม

แต่เรื่องความรู้สึกมันเป็นความจริง เวลาความทุกข์มันเข้าอยู่ในหัวใจจริงๆ เรา
ปรารถนาสิ่งนี้กัน เรามาเพื่อประพฤติปฏิบัตินะ เรามาทำบุญกุศล เรามาทำทาน นี่เป็น
อามิส เป็นบุญกุศล ทำบุญตัดบาตรแล้วได้ฟังเทศน์ ฟังเทศน์มันเป็นการเข้าไปถึงหัวใจ
ให้หัวใจมันมีความเปลี่ยนแปลง ให้หัวใจมีความพัฒนา ให้หัวใจมันมีความองอาจกล้า
หาญ มันรื่นเริง

พระอรหันต์เวลาแสดงธรรม ๑,๒๕๐ องค์ พระอรหันต์ทั้งนั้นเลย ทำไมองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงปาติโมกข์ละ โอวาทปาติโมกข์เห็นไหม เราจะทำ
ความดี ละความชั่ว เราจะไม่พูดจากระทบกระเทือนคนอื่น นี่พระอรหันต์นะ จะต้อง
สอนอีกหรือ พระอรหันต์ไม่ต้องสอนแล้ว แต่นี่เป็นความรื่นเริงอากหาญใจ เป็นความ
รื่นเริงในธรรม

นี่เหมือนกัน ชีวิตของราณี เรามาเพื่อสิ่งใด ถ้าเราจะมารื่นเริงในธรรม ธรรมคือ
อะไร ธรรมคือความรู้สึก ภาชนะที่จะใส่ธรรมได้คือหัวใจของมนุษย์เท่านั้น ใน
ตำรับตำรามันเป็นจารึกอักษรไว้เพื่อให้ศึกษา แต่ในตำรับตำรามันไม่มีชีวิต หนังสือไม่มี
ชีวิต แต่มนุษย์ไปศึกษามันนะ มนุษย์ไปอ่านตำรานั้นมา สิ่งต่างๆ อ่านขึ้นมาแล้วมัน
สะท้อนหัวใจใหม่ มันซาบซึ้งในหัวใจใหม่

การซาบซึ้งใจอันนั้น นี่ภาชนะใส่ธรรมแท้ๆ สิ่งที่จะเป็นภาชนะที่จะสัมผัสธรรม
ได้นี้ มันเป็นสันติภูมิกะ มันเป็นปัจจัยตั้งในหัวใจ ฉะนั้นเรามีเป้าหมายของเรา เราจะ
ประพฤติปฏิบัติของเรา มันก็เลยเป็นโลกใจ เพราะเราเป็นสังคมา มันเป็นโลก โลกเราก็
ต้องบริหารเรื่องโลก

ธรรมถ้าเราจะพยายามบากบั่น เราจะวิริยะ มีอุตสาหะไป เพื่อเข้าสู่ธรรม เรา
จะต้องตั้งใจของเรา เพราะถ้าตั้งใจของเรา มรรคหยาบข้ามรรคละเอียด เราเห็นความสุข
อันหยาบๆ นะ มีความอุดมสมบูรณ์ มีความสุข มันความสุขทางโลกๆ นะ

แต่ถ้าหัวใจมันเป็นความสุข นี่มีคนคิดบ่อยมาก ว่าเขาอยู่ทางโลกกัน เขากินอาหารกัน ๓ มื้อ ๔ มื้อ เขามีความสุขความสบายนี้ อย่างนั้นมันเป็นความสุขในความรู้สึกของเขา แล้วพระปฏิบัติ จันก็จันมือเดียว ยังอดนอนผ่อนอาหารนี้ มันจะเอาความสุขมาจากไหน มันมีแต่ความทุกข์ทั้งนั้น มันจะมีความสุขได้อย่างไร ในเมื่อคนขาดแคลนมันจะมีความสุขได้อย่างไร

มันขาดแคลนนี้ มันขาดแคลนเรื่องหยาบๆ เพราะความหยาบๆ คุณสิ สิ้นค้าที่หยาบ สิ้นค้าที่ชั้นต่ำมีเยอะมากเลย สิ้นค้าที่มีคุณภาพ สิ้นค้าที่มีประโยชน์มีน้อยมากเลย หัวใจของคนก็เหมือนกัน สิ่งนั้นเป็นเรื่องหยาบๆ เราก็กะแสวงหาในเรื่องหยาบๆ แล้วมันมีความสุข ๓ มื้อ ๔ มื้อ มันมีความสุขๆ แล้วไปตัดคัดขาดแคลนมันจะมีความสุขได้อย่างไร มันมีความสุขเพราะเราเห็นโทษของมันไง เวลาเราอดอาหารกัน เราผ่อนอาหารกัน เขาบอกว่า ไอ้พวกเห็นอาหารเป็นโทษนี้ พวกนี้ไม่มีปัญญา พวกนี้โง่งงเท่าตุ่นเลย

เราบอก ไซ้! โง่งจริงๆ.. เราก็กโง่งเหมือนกัน.. โง่งเพราะอะไร? โง่งเพราะเราไม่ทันค้นหาความทะยานอยากของเราไง เราต้องอดมันเพื่อให้มันทุกข์มันยาก แล้วเราหาเหตุหาผลของมัน ถ้าเราหาเหตุหาผลของมัน ๓ มื้อ ๔ มื้อ เขากินเข้าไปแล้วมันก็ดำรงชีวิตมือเดียวมันก็ดำรงชีวิต ไม่กินเลยชีวิตมันก็ยังอยู่ได้ แล้วทำไมจิตใจมันไปทุกข์ร้อนกับความมั่นคงอันนั้นนัก แล้วความมั่นคงในชีวิตล่ะ ความมั่นคงในการหายใจเห็นไหม หายใจเข้า ไม่หายใจออกก็ตายนะ คนเรานี้ตายได้ทุกวินาที แล้วเราประมาทอย่างนี้ได้อย่างไร

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา มันจะย้อนกลับมาที่นี้ อาหารนี้เป็นโกดังๆ เลย ดูท่าเรือคลองเตยสิ เขาส่งออกนะ มันล้นไปหมดเลย แล้วใครไปกินมัน นี่มันน่าเสียหายด้วย ถ้าไม่รู้จักบริหารจัดการมัน แต่หัวใจของเราละ มันไม่น่าเสียนะ มันสดๆ ร้อนๆ เวลาเราตั้งสติขึ้นมามันจะเป็นที่เราขึ้นมาทันที

ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา นี้ของสดๆ ร้อนๆ นี่มันอยู่ในหัวใจของเรา ถ้ามันเป็นของสดๆ ร้อนๆ ขึ้นมา เราจะเห็นคุณค่าของหัวใจนี้ หัวใจนี้ถ้ามันหัดตัวเข้ามา มันจะเป็นตัวของมันเอง แล้วมันแลบถ่วงความมั่นคงของอาหารใจ มันแลบออกไปสู่ความมั่นคง

ของความเป็นอยู่ไป มันเลบออกไป มันออกจากปกติมาแล้วนะ พอขาดสติแล้วนะ แล้วมันเลบออกไปเห็นใหม่ แล้วมันเป็นเรื่องของโลกๆ สิ่งนี้เราจะบอกว่า โลกกับธรรม

วัดเราก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติ เขาว่าพระบวชใหม่ วัดสร้างใหม่อย่าไป มันจะมีหน้าที่การงาน นี่ก็เหมือนกัน ในวัดของเรา มันต้องมีการบริหารจัดการ มันต้องมีการดูแล

เราจะบอกว่า ถ้ากาลเทศะ ถ้ามาอย่างขณะที่เรามาปลูกป่ากันนี้ มาบำรุงรักษากันนี้ เราให้กิน ๓ มื้อ ๔ มื้อ ได้้นะ เพราะเรามาพัฒนา แต่ถ้าเวลาเราจะมาประพฤติปฏิบัติ ควรกินอาหารมื้อเดียว ต้องกินอาหารมื้อเดียว ควรก่อน แล้วต้องเลย เว้นไว้แต่ผู้เจ็บไข้ได้ป่วย ผู้ที่มีความจำเป็น

เวลาหลวงตาท่านนั่งเนลัชชี ท่านไม่นอน นั่งตลอดรุ่งเห็นใหม่ ท่านบอกเลยนะว่าไม่เว้นให้อะไรเลย เว้นไว้แต่หลวงปู่มันท่านเจ็บไข้ได้ป่วย เว้นไว้แต่พระในวัดมีปัญหา เห็นใหม่ เว้นไว้แต่ นี่ก็เหมือนกัน เราจะมุ่งมันของเรา จะเว้นไว้แต่ความจำเป็นของสังคม ไม่ใช่เว้นไว้แต่ของเรา ถ้าเว้นไว้แต่ของเรานะ มันมีการยกเว้นหมดละ มันมีความจำเป็นทุกอย่างเลย เพราะปกติแล้วมันมีความจำเป็นทั้งนั้นละ แล้วเราไม่ทันความรู้สึกเรา ไม่ทันความคิดเรา เพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยาก มันถึงทำให้เราทุกข์ยากอยู่นี่ไง เพราะมันมีความจำเป็นทั้งนั้น

แต่ขณะที่เรามีศีลมีธรรมขึ้นมา เราจะไม่ปิดกั้นมันด้วยข้อวัตรปฏิบัติ ด้วยศีล ด้วยธรรม พอปิดกั้นขึ้นมา แต่ปิดกั้นเพื่อกิเลสของเราใช่ไหม แต่เราอยู่กับครูบาอาจารย์ เราอยู่กับหมู่คณะ เว้นไว้แต่ประโยชน์สาธารณะ ไม่ใช่เว้นไว้ประโยชน์ของเรา ถ้าเว้นประโยชน์ของเราที่เราไม่เอา ถ้าเว้นประโยชน์สาธารณะ เว้นประโยชน์ของครูบาอาจารย์ เว้นประโยชน์ของหมู่คณะ พระมีปัญหาขึ้นมาเว้นไว้ แต่เราจะไปจัดการ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีปัญหาของเราขึ้นมา เราจะบอกว่าเว้นไว้แต่คนที่เจ็บไข้ได้ป่วย คนที่มีปัญหาใช่ไหม มีปัญหาหมายถึงว่าเขาอยู่ของเขา มันมีปัญหาของเขา เราต้องอนุโลมไป นี่เห็นใหม่ ทางสายกลาง สายกลางของใคร ถ้าสายกลางของกิเลสนะ พอมันเว้นไว้แต่แล้วนี้ มันกลับไม่ได้เลย มันจะเว้นไว้แต่ตลอดไป เว้นไว้แต่จนติดกับปัจจัยเครื่องอาศัย ดิคกลับเข้ามาสู่หัวใจของตัวเองไม่ได้

แต่ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัตินี้ เป้าหมายของเราคือเราต้องการธรรม เพราะธรรมคืออะไร ภาชนะที่จะทำคือหัวใจ มันจะติดกลับเข้ามาสู่ใจ ถ้าคิดเข้ามาสู่ใจ สิ่งที่ยังยั้งเครื่องอาศัยนี้ มันทำให้หัวใจมันวิตกกังวล นิเวศธรรมเครื่องกังวลต่างๆ นี้ มันชักหัวใจนี้ไม่ให้มาเป็นของตัวเอง แต่ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา เราจะได้กลับมา

แต่เวลาเรามาพัฒนา เรามาปลูกป่าของเรานี้ เราให้โอกาสทั้งหมด เราจะบอกว่าเพราะเวลาเราปลูกป่า เวลาทำอะไรนี้ มาโดยหมู่คณะนี้ มันก็เป็นกาลเทศะอันหนึ่ง เวลาเรามาปฏิบัติเป็นการส่วนตัว เรามาอยู่วัดของเรานี้ ตรงนี้เป็นเวลาที่เราจะเร่งความเพียร เราจะชวนชวนเพื่อเอาประโยชน์ของเรานี้ มันเป็นอีกกรณีหนึ่งนะ ถ้ากรณีหนึ่งนี้ เราควรจะเข้าสู่ระบบ

วัดป่าเห็นใหม่ ประเพณีของวัดป่าคนปฏิบัติมาบ่อยมาก เวลาเราปฏิบัติเราก็อยากปฏิบัติกับพระที่ดี วัดที่ดี พระที่ดี วัดที่ดี เราต้องรักษากฎระเบียบอันนั้น กฎระเบียบอันนั้นมันเป็นสาธารณะ มันเพื่อประโยชน์กับทุกๆ คน แต่ถ้าเราไปทำสิ่งใดก็แล้วแต่ ไปฝืนกฎระเบียบอันนั้น แล้วก็ทำตามๆ กันไป ด้วยความไว้วางใจ ด้วยความคิดถึงศรัทธา ด้วยความมุ่งมั่นของคนนะ เราก็ให้โอกาสทุกๆ คน

ที่นี้พอทำๆ ไปนะ คนโน้นก็เป็นอย่างนี้ คนนี้ก็เป็นอย่างนั้น แล้วมันมีเสียงกระทบมาไง เสียงกระทบมาว่ามันจะเหมือนวัดบ้านแล้ว ทำกันเอาแต่ใจของตัวเอง ไปถือศีล ๘ ก็ถึงกลางวันไง มันถือตามใจตัว มันเป็นวัดบ้านไป คนที่เขาปรารถนาดี คนที่เขามุ่งมั่นเขาก็เสียใจเขา แต่คนที่ไม่เข้าใจก็บอกว่า “อ้าว ก็เคยทำได้ ก็ทำได้” ทำได้มันเป็นกาลเทศะที่วุ่นวาย

กาลเทศะ เมื่อมาทำงาน เมื่อมาอาบน้ำหรือต่างน้ำ เราก็อนุโลม แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติ เราจะเอาคุณธรรม เอาความจริงของหัวใจของเรานี้ ความสุขหยาบๆ สัตว์มันก็มีกินมีใช้นะ สัตว์มันก็มีอาหารของมัน มนุษย์ก็มีอาหารของมนุษย์ แล้วคุณธรรม สัตว์นั้นมันทำคุณงามความดีได้นะ แต่มันทำถึงมรรคผลไม่ได้

คูลี ท้าวโฆษกะ เป็นหมานะ... มันทำคุณงามความดีกับพระอรหันต์ มันไปเกิดเป็นเทวดา มันคอยคาบจิวรดึงพระให้มานั่งข้าว ด้วยบุญของมัน มันไปเกิดเป็นท้าวโฆษกะ เป็นเทวดาที่เสียงเพราะที่สุดเลย เขาถึงตั้งทับศัพท์มาว่าโฆษก ท้าวโฆษกะเห็นใหม่

สัตว์มันทำคุณงามความดีของมันได้ แต่สัตว์มันไม่มีปัญญาเหมือนมนุษย์ มนุษย์มีปัญญา อริยสัจ สัจจะความจริง มรรคญาณ มันละเอียดกว่าความคิดที่เราพัฒนากัน เราพัฒนา เราจะทำคุณงามความดี เราจะส่งเสริมคนโน้น เราจะทำประโยชน์กับโลก นี่คือการพัฒนา แต่เพราะประโยชน์กับโลกมันส่งออกหมด เพราะอะไร มันเกิดจากพลังงาน เกิดจากจิต พอจิตมันพัฒนา เอื้ออาทร เอื้อกับสังคม ทุกคนก็เอื้อกับสังคม

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาองค์เดียว สัตถา เทวมนุสสานัง สอนทั้งเทวดา อินทร์ พรหม สอนทั้งมนุษย์ สอนได้หมดเลย นี่ก็เหมือนกัน เราสอนคนอื่นได้หมด เราพัฒนาคนอื่นได้หมด แต่เราพัฒนาตัวเราไม่ได้ เพราะเราไม่ทันความคิดเราไง ความคิดมันเกิดจากอะไร ไอ้พัฒนานี้มันเกิดจากอะไร เกิดจากพลังงาน แล้วพลังงานมันอยู่ไหน มันเคยสงบสักหนหนึ่งไหม มันไม่เคยสงบสักหนหนึ่งเลย มันไม่เคยเห็นตัวมันเองเลย ฉลาดพัฒนาทุกอย่าง ฉลาดบริหารจัดการโลกหมดเลย แต่โง่กับตัวเอง

พอโง่กับตัวเอง ธรรมะของพระพุทธเจ้า ลีขสิทธิ์ของพระพุทธเจ้าไม่ใช่ลีขสิทธิ์ของเราละ ลีขสิทธิ์ของคนอื่น เราใช้ปัญญาของคนอื่น เราจำธรรมะของพระพุทธเจ้า สิ่งที่ทำอยู่นี้ธรรมะของพระพุทธเจ้าทั้งหมดเลย อ่างนิพพานนี้ ว่างๆ ว่างๆ อวกาศมันว่าง อากาศมันว่าง มันเป็นนิพพานตั้งแต่พระพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้แล้ว แล้วเราก็ก๊ไปอ่างงี้ นี่มันเป็นลีขสิทธิ์ของพระพุทธเจ้า แต่เราโง่กับตัวเราเองเห็นไหม

แต่ถ้าเราไม่โง่กับตัวเราเอง ถ้าใจเรามีคุณค่านะ สรรพสิ่งในโลกนี้ไร้ค่า สุขที่สุดของมนุษย์คืออะไร ความเป็นใจของจิตที่มันพัฒนาเข้ามาถึงตัวมันเอง แล้วเป็น คืออะไร ถ้ามันยังติดอยู่ มันติดตัวมันเอง มันติดทุกๆ อย่าง มันจะปล่อยวางอะไรเข้ามาได้ ถ้ามันจะปล่อยสิ่งใดก็ได้เห็นไหม นี่พูดถึงความหยาบความละเอียด กาลเทศะนะ นี่พูดเพราะว่าให้มันเป็นกิจจะลักษณะ

เวลามาทำงาน มาเหนื่อຍากนี้ โอกาสนี้เราให้เต็มที่ แต่เวลาภาวนา ผู้ที่ภาวนานี้ ต้องแบ่งแยกให้ถูกกาลเทศะ ว่าอะไรควรและไม่ควร

ภิกษุต้องอาบัติเพราะของไม่ควร แล้วเห็นว่าควรเห็นไหม ควรและไม่ควรนี้

ภิกษุต้องอาบัติเพราะความลั้งเลงสยทำไป ภิกษุที่ว่าสังฆกรรมและไม่ควร เข้าใจผิด
ทำไป

ภิกษุต้องอาบัติเพราะเป็นอาบัติเห็นใหม่ ควรและไม่ควร

สิ่งที่ควรระกาลเทศะ แล้วมันอยู่ที่ว่าถ้ากิเลสเราหายบต่างๆ เราจะมองอย่างนี้ไม่
ออก แล้วเราจะไม่เข้าใจสิ่งใดเลย แต่ถ้าเราเข้าใจแล้วนะ นี่เวลาถ้าเราไม่เข้าใจ อย่างเช่น
เด็กๆ ทุกคนจะบอกพ่อแม่ที่ไม่รักเรา แต่พอโตขึ้นมาแล้วทุกคนคิดถึงพ่อแม่ น้ำตาไหล
นะ มันซาบซึ่งใจ แต่ตอนเด็กๆ เราคิดอย่างนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เวลาไปวัดไปวาณี อูย... ถ้าปากไปหมดเลย ทุกข์ยากไปหมดเลย
แต่ถ้ามันได้ธรรมขึ้นมาะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านบรรลุธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ กราบแล้ว
กราบอีก กราบแล้วกราบอีก เหมือนคนบ้าเลย มันซาบซึ่งเห็นบุญเห็นคุณนะ แต่ถ้ายังไม่
เห็นบุญเห็นคุณนะ โอ้อโฮ! ถ้าปากไปหมดเลย โอ้อโฮ! บิบบิ้นไปหมดเลย อะไรๆ ก็บิบบิ้น
ไปหมดเลย มันบิบบิ้นกิเลสเรา มันบิบบิ้นไอ้ความไม่พอใจเรา

ไอ้ความพอใจ ไอ้ความถูกใจมันคืออะไรละ ก็คือกิเลส แล้วไม่เคยมีใครไปบิบบิ้น
มัน ไม่เคยมีใครไปดูแลมัน มีแต่คนไปโถมมัน มีแต่คนไปส่งเสริมมัน แล้วกิเลสก็ตัว
ใหญ่ๆ ไปวัดก็ โอ้อโฮ เจ้าแม่เจ้าพ่อเต็มวัดเลย ฉะนั้นมันกิเลสทั้งนั้น เราจะแก้ไขตรงนี้กัน
ใช่ไหม เพื่อประโยชน์กับเรา

นี่พูดให้เข้าใจ เพราะเมื่อวานพูดแล้วหนหนึ่ง วันนี้ยังติดใจอยู่ เพราะว่าคณะ
พัฒนามา เราคิดของเราเองว่า เขาคงเห็นว่า ๓ มื้อ ๔ มื้อ แล้วเขาก็จะเอาแบบนั้น ทางนั้น
ก็ทำได้ ทางนี้ก็ทำได้ เวลาพัฒนาที่ตากแดดตั้งแต่ไปจนเย็นจนค่ำ ไปอยู่กลางแดด
กลางฝน แล้วคนอย่างนั้นมันก็ต้องมีอาหารประทังชีวิต

แต่เราภาวนานี้ เดินจงกรมตากแดด กลางแดดกลางฝนเหมือนกัน แต่เราจะ
ทรมาณกิเลส นี่มันคนละกาลเทศะ กาลเทศะอันหนึ่งนะ ถ้าเราไปหวังของหายบ ไปหวัง
ของที่ความสุขหายบ เราจะเข้าสู่ความละเอียดได้ยากมาก แต่ถ้าเราพร้อม เราเปิดโอกาส
ให้ตัวเราเอง โอกาสเราเองนะ

ถ้าอาหารกินแล้วมีความสุข นอนอยู่ดีนะ เราจะหาเงินมาติดแอร์ให้รอบนี้เลย คิด
 กระจกให้หมดเลย แล้วให้มันกินอิมนอนอุ่น เราจะป้อนเอง นอนดีๆ ป้อนให้เต็มที่เลย
 แล้วเดี๋ยวนอนในห้องแอร์นี้ แล้วถ้าเห็นคุณธรรมได้ เราจะจัดการให้หมดเลย มันไม่มี เรา
 ไม่คิดแปลง เราไม่ทรمانเรา ไม่ทรمانกิเลส ไม่มีใครทรمانให้เรา แล้วอย่างนี้เวลาเรา
 ต่อสู้ คือการทรمانกิเลส แล้วอย่าไปโอ้อ้อมัน อย่าไปหวังว่ากิเลสมันจะทุกข์มันจะยาก

ครูบาอาจารย์ทำอย่างนี้หมดคนนะ คุณติ ธรรมะของครูบาอาจารย์ฝากตายทั้งนั้น
 เอาชีวิตแลกมาทั้งนั้น แล้วเราจะมาสุขสบายกันนะ นี่ไง ศาสนาเสื่อม เสื่อมตั้งแต่ตรงนี้
 เสื่อมตั้งแต่ทิวมนานะ เสื่อมตั้งแต่ความเห็นผิด เสื่อมตั้งแต่เริ่มขบวนการของมันผิด แล้ว
 พอเราจะทำความถูกนี้ มันเป็นชนกลุ่มน้อย ชนส่วนน้อย

คนปฏิบัติเขาเอาความจริงนี้ มันมีไม่ถึงเปอร์เซ็นต์เดียวในโลกนี้หรอก แล้วเรา
 เป็นคนหนึ่งในเปอร์เซ็นต์ในโลกนี้ เขาจะดูว่า ไอ้พวกนี้บ้า ไอ้พวกนี้บ้า ใครจะว่าบ้า
 หรือจะว่าดี เรื่องของเขานะ แต่ถ้าเขาเข้าถึงธรรมนะ เขาจะกราบแล้วกราบอีก กราบแล้ว
 กราบอีก แต่ถ้าเขาไม่ถึงธรรมนะ พวกเราจะเป็นคนบ้า เอวัง